

ВКДП 4-32(01).01

**НАСТАНОВА
ПОЛЬОВИЙ СКЛАД ВІЙСЬКОВО-
ТЕХНІЧНОГО МАЙНА**

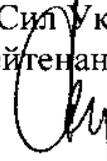

ЛИПЕНЬ 2020
ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.
КОМАНДУВАННЯ СИЛ ЛОГІСТИКИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ВКДП 4-32(01).01

ЗАТВЕРДЖУЮ
Командувач Сил логістики
Збройних Сил України
генерал-лейтенант

Олег ВИШНІВСЬКИЙ

“ 13 ” липня 2020 року

НАСТАНОВА ПОЛЬОВИЙ СКЛАД ВІЙСЬКОВО- ТЕХНІЧНОГО МАЙНА

**Військова керівна
доктринальна
публікація військовим
організаційним
структурам, що
визначає погляди та
основні положення
щодо діяльності
польового складу
військово-технічного
майна угруповання
військ (сил)**

ЛИПЕНЬ 2020

**ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.
КОМАНДУВАННЯ СИЛ ЛОГІСТИКИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

ПЕРЕДМОВА

Настанова Польовий склад військово-технічного майна розроблена Озброєнням Командування Сил логістики Збройних Сил України та погоджена із заінтересованими видами (родами військ) Збройних Сил України та підрозділами Генерального штабу Збройних Сил України.

Ця Настанова визначає загальну структуру та організацію діяльності польового складу військово-технічного майна стратегічного (оперативного) рівня.

Усі питання, що стосуються Настанови Польовий склад військово-технічного майна надсилати до Центрального автомобільного управління Озброєння Командування Сил логістики Збройних Сил України на адресу: 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 28а, Центральне автомобільне управління Озброєння Командування Сил логістики Збройних Сил України, АСУ “Сєдо-М” – індекс 718 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 294-56, 293-14).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	4
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	5
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	6
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	7
2	ОБОВ'ЯЗКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛЬОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА	8
3	ПЕРЕМІЩЕННЯ В РАЙОН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ	12
4	ВИБІР РАЙОНУ ТА РОЗМІЩЕННЯ ПОЛЬОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА	14
5	РОЗМІЩЕННЯ ПОЛЬОВИХ СКЛАДІ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ	16
5.1	Розміщення у степовій місцевості	16
5.2	Розміщення у гірській місцевості	17
6	ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПОЛЬОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА	17
6.1	Приймання військово-технічного майна	18
6.2	Зберігання військово-технічного майна	19
6.3	Видача (відправлення) військово-технічного майна	20
7	Охорона та оборона польових складів військово-технічного майна	21
	ДЛЯ НОТАТОК	23

ВСТУП

Настанова Польовий склад військово-технічного майна (далі – Настанова) розроблена на основі практичного досвіду з розгортання польових складів стратегічного (оперативного) рівня і містить у собі призначення, основні завдання та загальні принципи функціонування польових складів військово-технічного майна номенклатур служб забезпечення Озброєння Командування Сил логістики Збройних Сил України (за винятком номенклатур ракетно-артилерійського та артилерійсько-технічного забезпечення).

Настанова являється базовим керівним документом з питань функціонування польових складів військово-технічного майна стратегічного (оперативного) рівня та застосовується у мирний час та особливий період. Настанова також є основою для розроблення інших керівних документів, що регламентують порядок і принципи діяльності польових складів військово-технічного майна з урахуванням особливостей і специфіки застосування.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Військово-технічне майно – ЗІП, експлуатаційні матеріали для підтримування технічної готовності озброєння та військової техніки, окремі вузли та агрегати, матеріали, електрообладнання, прилади, обладнання, приладдя та інструмент для експлуатації і ремонту озброєння та військової техніки; розрізні агрегати, макети, стенди, навчальна література, плакати тощо).

Запасна частина – складова частина виробу, призначена для заміни такої самої частини, що перебувала в експлуатації, для підтримання або відновлення справності чи працездатності виробу.

Зберігання – період експлуатації, під час якого машини не використовуються на певний період часу, а постійна готовність до бойового застосування підтримується за рахунок використання способів і засобів захисту від впливу факторів зовнішнього середовища та використання комплексу організаційно-технічних заходів.

Консервація (ВТМ) – здійснення тимчасового протикорозійного захисту металів та виробів за встановленою технологією.

Комплект ЗІП – запасні частини, інструменти, приладдя та матеріали, необхідні для підтримки, технічного обслуговування, ремонту виробу і укомплектовані залежно від призначення й особливостей використання.

Озброєння та військова техніка – сукупність військової зброї, боєприпасів до неї та технічних засобів, призначених для забезпечення та ведення бойових дій, навчання особового складу, а також для забезпечення заданого ступеня готовності до застосування.

Номенклатура служби забезпечення – системний перелік зразків озброєння, військової техніки та іншого військового майна, які відносяться до предметів постачання відповідної служби забезпечення.

Технічне обслуговування – комплекс операцій чи операція підтримування працездатності чи справності виробу у процесах використання (за призначенням), очікуванні, зберіганні та транспортуванні.

Технічний стан (ВТМ) – стан, який характеризується в певний момент часу, за певних умов зовнішнього середовища значеннями параметрів, установлених технічною документацією на виріб.

Якісний (технічний) стан військово-технічного майна – стан, за якого це військово-технічне майно може бути використано за цільовим та функціональним призначенням.

Терміни “органи військового управління” – у значенні, наведеному в Законі України “Про оборону України”, терміни “роботи”, “послуги” – у значенні, наведеному в Законі України “Про публічні закупівлі”.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
ВТМ	Військово-технічне майно
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОК	Оперативне командування
ПвК	Повітряне командування
УВ (с)	Угрупування військ (сил)
Центр	Орган стратегічного рівня Збройних Сил України

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для забезпечення угруповань військ (сил) (далі – УВ (с)), військових частин та підрозділів військово-технічним майном (далі – ВТМ) в операційних зонах (районах) угруповань та смугах відповідальності (районах зосередження, розгортання) військових частин розгортаються польові склади військово-технічного майна (далі – польовий склад ВТМ), які повинні бути мобільними та забезпечувати утримання визначених обсягів запасів матеріальних засобів.

Польовий склад ВТМ – це тимчасовий орган логістичного забезпечення, призначений для приймання, зберігання (утримання) та видачі військам (силам) запасів ВТМ, запасних частин та агрегатів до озброєння і військової техніки (далі – ОВТ) за відповідними номенклатурами служб забезпечення у ході застосування угруповань військ (сил).

Крім того, польовий склад ВТМ здійснює приймання та тимчасове зберігання надлишкових ВТМ та трофейної техніки, з подальшим відправленням їх на арсенали, бази та склади Центру.

Польовий склад ВТМ розгортається за рахунок сил і засобів військових частин логістичного забезпечення УВ (с).

До розгортання польового складу можуть залучатися сили і засоби військових частин логістичного забезпечення Командування Сил логістики Збройних Сил України, видів (родів військ) Збройних Сил України, ОК (ПвК).

Польовий склад ВТМ підпорядковується начальнику логістики (заступнику командувача з логістики) УВ (с), а з питань приймання (видачі), зберігання ВТМ, обліку та звітності – безпосередньо відповідним начальникам служб забезпечення УВ(с).

Організацію всебічного забезпечення та управління польовим складом ВТМ здійснює начальник логістики (заступник командувача з логістики) УВ (с), рішення (дозвіл) на переміщення польового складу ВТМ приймає (надає) командувач УВ(с), в інтересах якого розгорнуто зазначений склад.

Організаційна структура, чисельність адміністрації, озброєння і військова техніка польового складу визначається командувачем УВ (с).

Як правило, польовий склад ВТМ складається з наступних підрозділів:

управління (начальник польового складу ВТМ);

обліково-операційна група;

відділи (відділення) зберігання ВТМ за визначеними номенклатурами;

такелажний підрозділ (залежить від обсягів зберігання);

транспортне відділення (група) для забезпечення життєдіяльності.

На всіх польових складах ВТМ ведеться облік наявності та руху ВТМ, запасних частин і приладдя, матеріалів, обладнання та іншого майна в порядку, передбаченому діючими нормативно-правовими актами з цих питань. Звітність за ними ведеться на польових складах ВТМ відповідно до вимог діючого Табеля термінових донесень.

Автомобільний транспорт польового складу ВТМ призначений для перевезення ВТМ, майна та обладнання, а також особового складу для виконання заходів операційно-складської діяльності.

За рішенням командувача УВ (с) до польового складу ВТМ передається

автомобільний підрозділ для переміщення його в район розгортання, у разі його заміни – для швидкого розосередження запасів ВТМ у разі зміни обстановки та виникнення надзвичайних ситуацій.

Охорона і оборона польових складів ВТМ УВ (с) здійснюється в загальній системі заходів щодо охорони і оборони УВ (с). Відповідальність за організацію охорони покладається на начальника штабу УВ (с).

2. ОБОВ'ЯЗКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛЬОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА

Особовий склад польового складу ВТМ повинен твердо знати свої обов'язки та завдання польового складу ВТМ.

Загальні обов'язки та дисциплінарні права посадових осіб польового складу ВТМ визначаються статутами Збройних Сил України.

Начальник польового складу ВТМ УВ (с) відповідає за:

- бойову готовність та живучість польового складу;
  - організацію безпечного утримання ВТМ;
  - організацію зберігання ВТМ відповідно до вимог керівних документів, наказів, настанов та інструкцій;
  - організацію обліку, приймання та відправки ВТМ за призначенням;
  - забезпечення заходів безпеки на складі ВТМ;
  - розробку плану розміщення ВТМ, яке зберігається, і контроль за його дотриманням;
  - утримання у справному стані техніки, обладнання, майна польового складу ВТМ та правильну їх експлуатацію;
  - за морально-психологічний стан, виховання та дисципліну особового складу польового складу ВТМ;
  - вміле та чітке керівництво діями підпорядкованого та приданого особового складу у разі виникнення надзвичайної ситуації.
- Він зобов'язаний:
- брати участь у проведенні рекогносцировки району, визначеного для розгортання польового складу ВТМ;
  - знати обсяг покладених завдань, наявність і стан запасів складу, його штатного озброєння, обладнання, техніки та майна;
  - підтримувати польовий склад ВТМ у постійній бойовій готовності;
  - знати будову машин і основну номенклатуру майна, правила прийому, зберігання і видачі майна, організувати та контролювати кількісний та якісний стан майна;
  - організувати ведення обліку, приймання та своєчасну видачу ВТМ, правильне його зберігання;
  - організувати роботи щодо своєчасного обслуговування та освіження ВТМ;
  - здійснювати загальне керівництво і контроль за виконанням навантажувально-розвантажувальних робіт на польовому складі ВТМ;
  - не менше одного разу на квартал перевіряти порядок утримання ВТМ, стан

та відповідність схемам розміщення;

організувати і контролювати ведення обліку запасів складу, подавати до служб забезпечення УВ (с) у встановлені строки визначені зведення, доповіді та донесення;

подавати в штаб УВ (с) заявки на забезпечення додатковими силами і засобами;

контролювати наявність, стан і готовність до використання первинних засобів пожежогасіння, готовність позаштатної пожежної команди;

організувати своєчасне вилучення зі складу надлишкового ВТМ, трофейної техніки, тощо;

забезпечувати правильну експлуатацію озброєння та техніки, обладнання та майна польового складу ВТМ;

організувати та забезпечувати заходи маскування особового складу та військово-технічного майна, об'єктів польового складу ВТМ;

контролювати дотримання заходів безпеки особовим складом під час проведення робіт на території польового складу ВТМ, виконання інших військових обов'язків.

Начальник обліково-операційної групи відповідає за:

своєчасний і правильний прийом ВТМ, яке надходить на склад, за правильність і своєчасність оформлення облікових документів з приймання та видачі майна, за підготовку його до відвантаження і законність видачі отримувачам, за стан обліку майна і звітності на складі, за дотримання порядку і термінів розгляду і пред'явлення претензій.

Він підпорядковується начальнику складу і є безпосереднім начальником особового складу облікової групи. Йому підпорядковуються начальники відділів (відділень) зберігання з питань обліково-операційної діяльності.

Начальник обліково-операційної групи зобов'язаний:

організувати і проводити спеціальну підготовку з особовим складом складу;

систематично контролювати роботу відділів (відділень) зберігання з прийому та відвантаження (видачі) у встановлені терміни ВТМ;

організувати правильне і своєчасне оформлення облікових документів з приймання і відвантаження (видачі) ВТМ в обліково-операційній групі і у відділах (відділеннях) зберігання;

забезпечувати облік і повноту надходження підтверджень від вантажоодержувачів про отримання ними ВТМ;

контролювати ведення та стан обліку майна у відділах (відділеннях) зберігання;

організувати облік, своєчасне і правильне пред'явлення претензій до органів транспорту і постачальникам, забезпечувати повне і своєчасне їх задоволення;

організувати і вести облік надлишків і нестач майна;

вести облік завантаженості і вантажообігу складу;

готувати звітні документи згідно Табелю термінових донесень;

не рідше одного разу в квартал звіряти дані обліку майна, що зберігається

у відділах (відділеннях) зберігання з обліковими даними обліково-операційного відділу (відділення);

складати і своєчасно подавати заявки на рухомий склад (контейнери) для відвантаження майна.

Обліковець обліково-операційної групи підпорядковується начальнику групи і відповідає за ведення облікової документації відповідно до діючих нормативно-правових актів щодо наявності та руху ВТМ, матеріалів, обладнання та майна та звітність з цих питань відповідно до вимог Табеля термінових донесень, за своєчасне документальне оформлення приймання і їх відправлення.

Він зобов'язаний:

вести облікову документацію згідно з вимогами керівних документів на ВТМ, інших запасів;

готувати у встановлені терміни необхідні дані начальнику обліково-операційної групи для складання донесень про наявність та рух ВТМ, інших запасів;

вести облікові картки на ВТМ;

не рідше одного разу на місяць проводити звірку облікових даних польового складу ВТМ з відділами зберігання.

Начальник відділу (відділення) зберігання підпорядковується начальнику польового складу ВТМ та відповідає за:

збереження, правильне зберігання, своєчасне освіження і обробку ВТМ, своєчасний і правильний прийом ВТМ, оформлення облікових документів з приймання та відпуску (відправлення) майна;

приймання надлишкового ВТМ та трофейної техніки, підготовку їх до відправлення до складів (баз) Центру;

стан обліку майна у відділі (відділенні);

за правильну організацію і виконання завантажувальних (розвантажувальних) робіт;

за ведення формулярів (паспортів) і книг обліку технічного стану ВТМ у відділі;

своєчасне і комплексне виконання нарядів на відвантаження (видачу) майна;

пожежну безпеку, утримання ділянок зберігання ВТМ, робочих місць і обладнання;

техніку безпеки при виконанні робіт;

маскування об'єктів та території відділу.

Він зобов'язаний:

складати схему розташування майна відділу (відділення), місць зберігання ВТМ;

забезпечувати виконання правил техніки безпеки, протипожежних заходів, а також дотримання порядку в сховищах, на відкритих майданчиках і на території відділу (відділення);

організовувати роботу щодо обладнання території відділу та місць зберігання ВТМ, облаштування сховищ, майданчиків для сортування ВТМ;

один раз на місяць звіряти облікові дані свого відділу з даними обліково-

операційної групи;

під час подачі транспортів під розвантаження перевіряти відповідність завантаження вагонів, автомашин даними супроводжувальних документів;

перед початком робіт інструктувати особовий склад про заходи безпеки і стежити за їх виконанням;

керувати розвантаженням з вагонів і автомобілів запасів майна з дотриманням заходів безпеки;

керувати вкладанням у контейнери та машини, а за необхідності в штабелі, капоніри або в інші укриття на зберігання ВТМ, дотримуючись при цьому порядку, що забезпечує безпеку зберігання, зручність огляду і обліку, комплектність і необхідний фронт завантаження;

приймати транспорт для завантаження, керувати завантаженням, а після закінчення перевіряти правильність завантаження кожної транспортної одиниці, комплектність вантажів, що відправляються;

забезпечити правильну розстановку транспортних засобів, засобів механізації, особового складу і своєчасність завантаження транспортів;

видавати повагонну відомість супроводжувачому залізничний транспорт або шляховий лист водієві автомобіля;

організувати виконання правил пожежної безпеки;

проводити маскування місць зберігання ВТМ.

Командир такелажного підрозділу підпорядковується начальнику польового складу ВТМ і є прямим начальником особового складу підрозділу та відповідає за його бойову готовність, своєчасне виконання поставлених завдань, підтримання статутного військового порядку і дисципліни в підрозділі.

Він зобов'язаний:

знати штатну техніку, засоби механізації і можливості підрозділу, місця розташування відділів (відділень) польового складу ВТМ, під'їзні шляхи до них і до місць зберігання ВТМ;

забезпечувати підготовку і своєчасне прибуття техніки до місця виконання робіт, виконання в установлені терміни отриманих завдань і дотримання особовим складом підрозділу заходів безпеки;

забезпечувати постійну готовність до використання засобів механізації підрозділу;

здійснювати безпосереднє керівництво виконанням вантажно-розвантажувальних робіт.

Начальник транспортного відділення польового складу ВТМ підпорядкований начальнику польового складу ВТМ та зобов'язаний:

забезпечувати постійну готовність транспорту та особового складу до виконання завдань щодо безпечного перевезення ВТМ;

забезпечувати своєчасне і повне виконання завдань щодо перевезення особового складу, ВТМ та обладнання під час переміщення;

ставити завдання підпорядкованому особовому складу щодо якісного та своєчасного виконання перевезень, ефективного використання автомобільного транспорту;

організувати після закінчення перевезень заправлення, технічне

обслуговування, ремонт автомобільного транспорту та підготовку підрозділу до виконання наступних завдань щодо перевезення ВТМ;

знати стан доріг, пункти завантаження та розвантаження, особливості руху автотранспорту на маршрутах перевезення, норми та схеми завантажування (розвантажування) ВТМ, інших матеріальних засобів та правила їх перевезення; проводити заходи щодо запобігання дорожньо-транспортним пригодам; контролювати правильність оформлення шляхових листів, ведення книг обліку роботи транспорту та витрат пального і мастильних матеріалів; забезпечувати зберігання матеріальних засобів, які перевозяться.

3. ПЕРЕМІЩЕННЯ В РАЙОН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

Висування польового складу ВТМ здійснюється після визначення місця його дислокації за наказом командувача УВ (с). Приймання запасів ВТМ, ЗІП, матеріалів, обладнання та майна польового складу ВТМ здійснюється за місцем дислокації баз та складів ОК, на окремих напрямках – центрами (базами) Командування Сил логістики Збройних Сил України, які формують польовий склад ВТМ.

Висування здійснюється самостійно або у складі підрозділів УВ (с) автомобільним транспортом, залізничним (водним) транспортом або комбінованим способом.

Під час виконання завдань польовий склад ВТМ переміщується на автомобільному транспорті.

У районі формування польового складу ВТМ (у вихідному районі для висування) проводиться (завершується):

укомплектування відділів (відділень) і підрозділів особовим складом, озброєнням, технікою, обладнанням і майном;

технічне обслуговування озброєння та техніки;

навчання особового складу і вивчення ним сигналів управління (оповіщення), порядок дій за ними;

злагодження відділів (відділень) і підрозділів;

приймання і завантаження в автотранспорт (у вагони, судна, літаки і вертольоти) встановлених для польового складу ВТМ запасів;

організація висування (переміщення) і розгортання польового складу ВТМ у визначеному районі.

Розпорядження (наказ) на висування (переміщення) начальник польового складу ВТМ отримує від начальника логістики (заступника командувача з логістики) УВ (с).

У розпорядженні (наказі) зазначаються:

необхідні відомості про противника і свої війська;

мета, спосіб, послідовність і порядок здійснення маршу (висування, переміщення) транспортних засобів, що виділяються, початок маршу (висування, переміщення) і термін прибуття в район розгортання;

вихідний район, маршрути руху, розподіл на етапи і час їх проходження, райони і час привалів (відпочинку), терміни готовності до роботи в новому районі розгортання;

способи і сигнали управління, терміни і порядок подання донесень (доповідей);

порядок забезпечення руху;

райони і порядок отримання вантажів і передачі їх військам;

пункти евакуації поранених, хворих і пошкодженої техніки.

У разі переміщення польового складу ВТМ повністю або частково залізничним (водним) транспортом в розпорядженні (наказі) зазначається:

склад ешелонів (кількість і вантажопідйомність суден), порядок і терміни завантаження та розвантаження запасів, а також штатних техніки, озброєння і майна;

розподіл особового складу і охорони по ешелонах (суднах), необхідне матеріально-технічне забезпечення;

начальників ешелонів;

порядок згортання польового складу ВТМ і терміни відправки ешелонів (суден).

Отримавши наказ (розпорядження) на марш (переміщення), начальник польового складу ВТМ:

визначає порядок і терміни згортання відділів (відділень) і підрозділів польового складу ВТМ; кількість, склад і побудову колон, їх начальників, розподіл маршрутів між колонами, час їх прибуття у визначений район, готовність до переміщення,

розробляє на карті план маршру (переміщення) польового складу ВТМ, одночасно з яким начальник обліково-операційного відділу (групи) розробляє розподіл виділених транспортних засобів і складає необхідні заявки.

Рекогносцирування нового району розгортання польового складу ВТМ повинно бути проведено до виходу до нього колон. З метою проведення рекогносцирування до складу рекогносцирувальної групи повинні входити представники керівного складу УВ (с), на території якої сплановано розташування польового складу ВТМ, посадові особи з питань охорони та оборони, озброєння, тилу, інженерного забезпечення, протиповітряної оборони та пожежної безпеки, тощо. Склад рекогносцирувальної групи визначається начальником логістики (заступником командувача з логістики) УВ (с). Зазвичай до складу групи включаються представники польового складу ВТМ від кожного відділу (відділення) зберігання.

Рекогносцирувальна група встановлює: придатність визначеного району для розгортання і роботи польового складу ВТМ (його відділення); ділянки місцевості для розміщення управління польового складу ВТМ, відділів (відділень) зберігання, майданчиків і місць стоянки завантаженого і порожнього транспорту, а також під'їзди до них; наявність на цих ділянках, майданчиках і місцях природного укриття, будівельних і маскувальних матеріалів, води і палива; умови і порядок руху автомобільного транспорту на території польового складу ВТМ і в прилеглих до нього районах; умови для організації охорони та оборони території польового складу ВТМ. Крім того, рекогносцирувальна група зустрічає і супроводжує до місця розміщення колони польового складу ВТМ (його відділення), що прибувають.

Висування і переміщення польового складу ВТМ автомобільним транспортом можуть здійснюватися одним-двома або трьома маршрутами. Склад та побудова кожної колони складу (відділення складу) визначаються з урахуванням забезпечення оперативної доставки (видачі) військам ВТМ, ЗП, матеріалів, обладнання та майна. Для цього в кожній колоні повинне бути ВТМ (ЗП, матеріали, майно, обладнання) основних номенклатур.

Транспорт із запасами, призначеними для першочергової доставки (видачі) військам, розміщується в голові колони.

Дистанції між колонами і автомобілями визначаються умовами безпеки руху.

У ході маршу (переміщення) технічне обслуговування, ремонт та евакуація автомобілів проводиться замиканням похідних колон, яке організує додатковими силами і засобами начальник озброєння (заступник командувача з логістики) УВ (с).

Медицина допомога пораненим і хворим надається штатними силами польового складу ВТМ, а евакуація поранених і хворих проводиться в медичні частини (підрозділи) або установи, розташовані поблизу маршрутів руху.

Для відправки та передачі запасів, що залишаються на попередньому місці розміщення польового складу ВТМ, рішенням начальника польового складу ВТМ призначається відповідальна особа, яка здійснює керівництво відправленням (передачею) запасів в суворій відповідності з розпорядженнями служб забезпечення УВ (с).

4. ВИБІР РАЙОНУ ТА РОЗМІЩЕННЯ ПОЛОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА

Райони розміщення складів повинні забезпечувати:

розосереджене і приховане розміщення майна і особового складу;

достатнє природне маскування (ліс, чагарник, складки місцевості);

надійну охорону і оборону, захист від наземного та повітряного противника;

мінімальні витрати на інженерне обладнання;

наявність джерел водопостачання;

можливість руху машин у будь-яку погоду і пору року;

наявність під'їзних шляхів і автомобільних доріг;

наявність рівного рельєфу для розміщення майна (рівна, суха (незаболочена) місцевість з природними схилами для стоку талих і стічних вод);

можливість швидкого і зручного вивезення майна в інший район.

Правильний вибір району стосовно рельєфу місцевості, рослинного покриву та джерел водопостачання дозволяє скоротити до мінімуму інженерні роботи з його підготовки.

Вибір місця (території) польового складу ВТМ проводиться під час роботи рекогносцирувальної групи. Місце дислокації польового складу ВТМ визначається наказом командувача УВ (с), в якому зазначаються терміни розгортання та перебування у визначених районах, а також порядок і періодичність їх зміни.

Польовий склад ВТМ розміщуються:

у другій смузі логістичного забезпечення в районах, що забезпечують розосередження запасів ВТМ, на діючих автомобільних комунікаціях, за можливості поблизу розвантажувальних станцій;

Завантаження польового складу ВТМ військової частини (підрозділу) планується з розрахунку:

50% запасу майна зосереджено на автотранспорті;

50% запасу майна – на ґрунті.

Для якісного зберігання майна та своєчасного забезпечення військ на польовому складі ВТМ військової частини (підрозділу) повинні бути створені необхідні умови.

У польових умовах повинні бути обладнані місця (майданчики) для зберігання майна на плоских дерев'яних піддонах, для стоянки автомобілів, завантажених майном, для розміщення наметів з майном, для розміщення універсальних металевих контейнерів вантажопідйомністю від 3 до 20 т.

Крім того, частина майна може розміщуватися в землянках (капонірах).

Майно, яке розміщується на відкритих майданчиках, підлягає укриттю брезентом. Для приховування польового складу майна від повітряного й наземного противника застосовують маскувальні сітки.

Для своєчасної видачі одержувачам майна (ремонтних комплектів) майно розміщують за марками виробів з вільними зонами під'їзду для автомобілів і навантажувальних засобів, а також установлюють покажчики з найменуванням майна (ремонтних комплектів).

Для швидкого навантаження (розвантаження) опорних катків і автомобільних шин відкопують прохідні окопи з боковими естакадами, які дозволяють здійснювати двостороннє навантаження (розвантаження) їх на автомобілі.

Для зберігання легкозаймистих і вибухонебезпечних матеріалів можуть бути обладнані капоніри.

Для швидкого навантаження (розвантаження) бочок з лакофарбовими матеріалами з підручних засобів споруджують естакади різної висоти, які дозволяють завантажувати (розвантажувати) вантажні автомобілі різних марок.

Для розміщення ремонтних комплектів, а також найбільш дефіцитних запасних частин (електрообладнання, оптичні прилади тощо) можуть бути застосовані універсальні металеві контейнери місткістю 1,25; 3; 5 та 20 т.

Для зберігання малогабаритних запасних частин і тих, що надходять розсипом, можуть бути використані піддони, які розміщуються у наметах.

Підготовка території польового складу ВТМ включає:

обладнання захищеного укриття для особового складу;

обладнання доріг на території польового складу ВТМ і під'їзних шляхів до нього, а також обладнання майданчиків для завантажених і порожніх транспортних засобів;

маскування території польового складу ВТМ.

Характер інженерного обладнання території залежить від умов бойової обстановки і місцевості, а також від наявності часу, сил і засобів для їх

обладнання.

Для інженерного обладнання місцевості повинні бути максимально використані її природні захисні властивості.

Роботи з підготовки території для розгортання польового складу ВТМ проводяться в такій послідовності:

підготовляються (розчищаються, плануються і остаточно розмічаються) площадки і укриття для елементів складу, майна, спеціальної техніки та установок, наметів і іншої матеріальної частини складу;

розміщуються техніка і контейнери з майном, викладається при необхідності на ґрунт майно по відділам (відділенням) зберігання на майданчиках і в укриттях;

розгортається кабельна мережа і телефонний зв'язок;

розгортаються виробничі та господарсько-побутові намети;

відриваються окопи і щілини для організації охорони, оборони і укриття для особового складу;

виконуються заходи щодо організації захисту від зброї масового ураження та інших видів бойового забезпечення;

дообладнуються під'їзні шляхи.

Для розміщення і зберігання майна на території складу обладнуються:

укриття і майданчики для зберігання майна в штабелях;

вантажно-розвантажувальні майданчики;

контейнерний майданчик;

укриття або стоянка для зберігання штатної техніки складу;

під'їзні шляхи до місць зберігання майна.

Інженерне обладнання території польового складу ВТМ здійснюється штатними силами та засобами складу, а також доданими підрозділами, які виділяються розпорядженням командувача УВ (с).

5. РОЗМІЩЕННЯ ПОЛЬОВИХ СКЛАДІВ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

5.1. Розміщення у степовій місцевості.

На роботу і розміщення польових складів ВТМ у степовій місцевості впливають:

наявність відкритих просторів, що ускладнюють укриття і маскування;

шкідливий вплив пісків і піщаного пилу;

відсутність джерел водопостачання.

З метою захисту ВТМ від впливу сонячних променів, а також від піску та бруду, організовується:

посилений контроль за їх станом;

у разі забруднення піском проводиться чищення та відновлення захисного шару мастила;

вживаються заходи для створення запасу води, необхідного для потреб особового складу та гасіння пожеж.

5.2. Розміщення у гірській місцевості

На роботу і розміщення польових складів ВТМ у гірській місцевості впливає:

малорозвинена мережа залізниць, обмежена кількість шосейних і ґрунтових доріг і труднощі пересування;

обмежена кількість районів, придатних для розміщення польового складу ВТМ;

наявність гірських річок з швидкою течією і різкими коливаннями рівня води, що створюють загрозу затоплення;

можливість обвалів, каменепадів і сходження снігових лавин.

Забороняється розміщувати польові склади ВТМ в горах:

під навислими скелями, масами снігу і льоду через небезпеку обвалів;

на висохлих руслах річок та низьких берегах або лініях водостоку через можливості їх затоплення;

на крутих схилах, які не мають горизонтальних майданчиків;

в місцях ймовірного застою отруйних речовин.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПОЛЬОВОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА

Робота польових складів ВТМ організовується з дотриманням вимог, викладених в цьому розділі.

Якісний (технічний) стан майна на польовому складі ВТМ обліковується за ступенями придатності: придатне, що вимагає ремонту, непридатне.

Забезпечення надійності та постійної технічної готовності ВТМ досягається:

високою якістю робіт з підготовки ВТМ до зберігання;

плановим систематичним контролем технічного стану ВТМ, що утримується, посадовими особами;

своєчасним контролем за визначенням потреби у освіженні (заміні) ВТМ;

правильним зберіганням майна в залежності від його технічних характеристик і особливостей.

Обсяг робіт з підготовки майна до зберігання, технічного обслуговування при зберіганні, періодичність випробування і переконсервації визначаються в залежності від умов і видів зберігання відповідними керівництвами.

Забороняється тривалий час утримувати на польовому складі ВТМ майно, уражене корозією, а також майно, антикорозійний захист якого прийшов у непридатний стан.

В процесі зберігання майно періодично оглядається.

При оглядах ВТМ перевіряються технічний стан, якість і комплектність майна, виявляється стан протикорозійних покриттів, упаковки та обгортки, виявляється майно, піддане корозії або старіння (руйнування), проводиться його обслуговування і при необхідності освіження.

6.1. Приймання військово-технічного майна

Відомості про транспорти з вантажами, спрямованими на адресу польового складу ВТМ, його начальник отримує від начальника логістики (заступника командувача з логістики) УВ (с).

У цих відомостях зазначаються: номери і вид транспортів (автомобільний, повітряний, залізничний, водний); найменування і кількість вантажу, що міститься в кожному з них; кількість і марки автомобілів, причепів, вертольотів (літаків, вагонів, суден) в кожному транспорті; терміни прибуття, сили і засоби, необхідні для їх розвантаження.

Ці відомості спільно з даними про кількість особового складу, що виділяється на польовий склад ВТМ, і можливість наявних засобів механізації є підставою для розроблення плану приймання транспортів.

План приймання транспортів розробляє начальник обліково-операційної групи спільно з начальниками відділів (відділень) зберігання ВТМ.

У цьому плані зазначаються:

порядок подачі під розвантаження кожного з транспортів, час, що відведено на розвантаження;

місця і фронт розвантаження, розподіл особового складу, засобів механізації і транспорту, особи, відповідальні за розвантаження на кожному місці;

заходи щодо маскуванню місць розвантаження, заходи безпеки і протипожежні заходи.

План затверджує начальник польового складу ВТМ.

Про прибуття кожного з транспортів начальник польового складу ВТМ негайно доповідає начальнику служби забезпечення УВ (с) і командирі військової частини за підпорядкованістю.

ВТМ з автомобілів розвантажуються безпосередньо в капоніри (на майданчики) відділів (відділень) зберігання, а з залізничних вагонів укладаються в штабелі, розташовані на відстані не ближче 35 м від залізничної колії. Перед розвантаженням залізничного транспорту представник польового складу ВТМ з представником залізничної адміністрації і особою, яка супроводжує транспорт, перевіряє наявність і стан пломб, дверей, стін, дахів, люків і підлог вагонів, а також відповідність номерів вагонів номерам, зазначеним в документах. У разі порушень правил перевезення військових вантажів складається акт за підписом представника адміністрації залізниці та особи, яка супроводжує транспорт.

Приймання вантажів проводиться за документами відправника.

Якщо під час контрольного огляду виявлене непридатне до застосування або некомплектне ВТМ, ці результати доповідаються відповідному начальнику служби забезпечення, відправнику направляється акт приймання-передачі військового майна відповідно діючих нормативно-правових актів.

Такий акт також складається і надсилається згаданим адресатам у разі отримання вантажу без супровідних документів або виявлення невідповідності фактичної наявності або технічного стану прибулого вантажу записам у супровідних документах.

В інших випадках начальник польового складу ВТМ повідомляє

відправника про приймання вантажу актом, який відправляється не пізніше наступного дня, а при повному технічному огляді не пізніше ніж через три дні після прибуття вантажу.

Надлишкове ВТМ, а також трофейні ОВТ приймаються на польовий склад ВТМ за розпорядженням начальника служби забезпечення УВ(с).

Після закінчення приймання майна та складання акту приймання-передачі дані заносяться до карток обліку.

6.2. Зберігання військово-технічного майна

На польовому складі ВТМ майно може утримуватися на короткочасному (до 1 року) зберіганні у легких, середніх, жорстких категоріях умов зберігання.

Перед закладанням на зберігання проводиться перевірка комплектності та стан майна, стан пакування, герметичність чохла, кріплення до ящиків-піддонів майна.

Розміщення майна в місцях зберігання проводиться залежно від призначення, виду та конструктивних особливостей в транспортній тарі або на спеціальних стелажах без тари.

Майно, яке зберігається в тарі під навісами або на відкритих майданчиках, установлюється на дерев'яні настили, підняті над землею на 200-250 мм.

Майно при зберіганні розташовується так, щоб забезпечувався доступ до нього для огляду, технічного обслуговування та транспортування під час видачі.

Майно, яке надходить на склад, розкладається за марками, сортами, розміром та термінах надходження.

На тару з упакованим майном прикріплюється стелажний ярлик, який містить у собі такі дані:

- номенклатурний номер;
- найменування майна;
- завод-виробник;
- час виготовлення;
- час надходження на склад;
- дата консервації (переконсервації);
- місце зберігання.

Комплекти возимих запасів автомобільного майна за можливості розташовується на причепах або кузовах автомобілів з метою їх швидкого транспортування до місця призначення. Разом з виробами зберігаються документи на ці вироби.

Під час зберігання проводиться огляд та перевіряється технічний стан, якість та комплектність майна, виявляється майно, яке зазнало корозії або старіння (руйнування), проводиться його обслуговування та при необхідності переконсервація.

6.3. Видача (відправлення) військово-технічного майна

Видача (відправлення) ВТМ здійснюється відповідно до діючих нормативно-правових актів за накладними, на підставі оформленої довіреності отримувача в рахунок рознарядки, нарядом чи розпорядженням начальника служби забезпечення УВ(с), в яких повинні бути зазначені:

номери військових частин – одержувачів;

найменування або номенклатурні коди ВТМ, що відпускається, їх кількість у встановлених одиницях;

пункт призначення;

термін відправлення з польового складу ВТМ або доставлення вантажу в район аеродрому (посадкового майданчика), порту або пристані;

спосіб відправлення: автомобільним, повітряним, залізничним, водним транспортом або засобами одержувача;

коли, в якій кількості, куди і який транспорт повинен прибути під завантаження;

порядок і спосіб передачі вантажів одержувачу.

Розпорядження про відправлення (приймання) вантажів повинні бути тільки письмові та обов'язково підтверджені нарядом. Підтвердження видачі (приймання) майна нарядами покладається на начальника служби забезпечення УВ (с).

Відправляється (видається) тільки справне ВТМ. Перед відправленням все майно оглядається, перевіряється на комплектність, за винятком того, що зберігається в опломбованій тарі, яка перевіряється тільки у разі порушення її цілісності.

Автомобільний транспорт, що прибуває на польовий склад ВТМ під завантаження розміщується на майданчику для порожнього транспорту. Начальник транспорту доповідає начальнику польового складу ВТМ призначення і склад транспорту, а також відмічає у начальника обліково-операційної групи час прибуття транспорту і отримує вказівку про розподіл автомобілів за місцями завантаження і про черговість їх завантаження.

Під час завантаження транспортів необхідно суворо дотримуватись наступних правил:

порожні автомобілі (вагони) перед завантаженням оглядаються і очищаються від сміття, ганчір'я, сторонніх предметів і залишків колишніх вантажів;

забороняється завантажувати автомобілі і вагони з підтіканням пального, мастильних і хімічних матеріалів на підлозі, бортах і стінах;

транспортери, рольганги, трапи, а також автомобілі і вагони повинні бути надійно закріплені від всяких переміщень;

усі ящики з ВТМ вкладаються впритул один до одного кришками вгору в кількостях, визначених нормами завантаження для відповідних марок автомобілів, причепів і типів вагонів;

за наявності вільних проміжків між останнім ящиком і бортом (стілкою) автомобіля (вагона) ящики скріплюються дошками або рейками для запобігання зрушенням, ударам і падінням на шляху слідування.

По закінченні завантаження водіям усіх автомобілів видаються супроводжуючі листи, а в кожен вагон вкладається повагонна відомість. Повагонні відомості на вантажі, завантажені на платформи, видаються здавальнику.

Кожен транспорт, що відправляється з польового складу ВТМ супроводжується здавальником, який виділений за рахунок особового складу польового складу ВТМ.

Здавальнику видаються накладні та супровідні листи на відправлений вантаж (на кожного одержувача по три примірники, один з яких повертається на польовий склад ВТМ, другий відправляється у відповідну службу забезпечення, а третій залишається в одержувача). Здавальник зобов'язаний доставити вантажі за призначенням в цілісності й комплектності, здати їх за накладними і доповісти начальнику польового складу ВТМ про виконані завдання.

Видача ВТМ приймальникам здійснюється після пред'явлення начальнику польового складу ВТМ нарядів довольчого органу. Вантажі можуть бути відпущені за однією довіреністю, якщо на польовому складі ВТМ є відповідне розпорядження командувача (командира) УВ (с).

Після перевірки документів, пред'явлених приймальниками, начальник польового складу ВТМ віддає розпорядження, відповідно до якого начальник обліково-операційної групи оформляє документи на відвантаження вантажів і складає розрахунок завантаження їх на транспорт.

Після закінчення завантаження приймальники розписуються за отримання вантажів у всіх трьох примірниках накладної, залишаючи у себе один з примірників.

Завантажений автотранспорт по готовності негайно відправляється на майданчик для завантаженого транспорту, звідки після оформлення документів вибуває за призначенням.

Начальник польового складу ВТМ зобов'язаний негайно доповісти начальнику служби забезпечення УВ (с) про час відправлення транспортів, пункти їх призначення і кількості вантажів, що відправлені.

7. ОХОРОНА ТА ОБОРОНА ПОЛЬОВИХ СКЛАДІВ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО МАЙНА

Захист, оборона і охорона організуються з метою не допустити дії противника на склад або максимально ослабити його результати, зберегти працездатність і забезпечити успішне виконання завдань, що стоять перед складом.

Захист, оборона і охорона складу організуються у будь-яких умовах обстановки і включають:

- оборону складу від повітряного і наземного противника;
- безпосередня охорона складу;
- протипожежні заходи.

При організації оборони складу від наземного і повітряного супротивника необхідно:

- організувати спостереження і сповіщення;

визначити, хто, який район (сектор) обороняє, якими силами і засобами, що виділяється для знищення дрібних груп противника і повітряних цілей, що низько летять;

визначити місця збору і порядок дій особового складу по бойовій тривозі; забезпечити ретельне маскування і надійне укриття особового складу, майна, спеціальної техніки і іншої матеріальної частини складу від дії авіації і артилерійського вогню супротивника.

При розгортанні складу його елементи повинні розміщуватися з урахуванням кругової оборони. На випадок відбиття нападу наземного противника відриваються окопи і призначаються сектори для спостереження і ведення вогню.

Особовий склад має бути навчений веденню бойових дій, зобов'язаний вивчити позиції, які він займатиме по тривозі, і найкоротший шлях дотримання до них.

При нападі противника начальник складу зобов'язаний забезпечити своєчасне зайняття кругової оборони особовим складом і негайно доповісти старшому начальникові про напад противника.

У районі розташування складу організується безпосередня охорона. На напрямках загрози виставляються сторожові пости, а на інших напрямках організується патрулювання.

Особливу увагу необхідно приділяти безпосередній охороні складу вночі і при розташуванні в лісистій і гірській місцевості.

У районі розміщення складу проводяться протипожежні заходи.

Для попередження пожеж і боротьби з ними необхідно:

забезпечити точне виконання правил пожежної безпеки при розміщенні особового складу, в місцях стоянки техніки і зберігання майна;

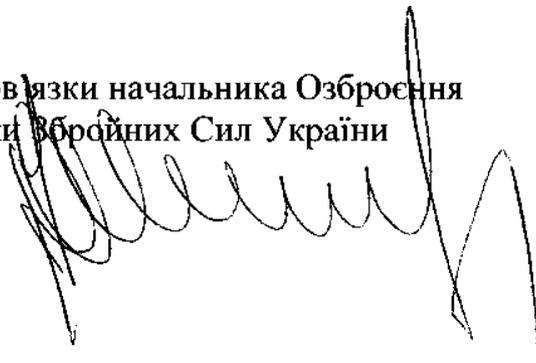
провести обкопування вогнебезпечного майна і очищення території від легкозаймистих предметів;

мати у складі рятувальних команд пожежні ланки або створити нештатну пожежну команду;

забезпечити підрозділи і служби складу необхідним пожежним інвентарем (вогнегасниками, лопатами, відрами та ін.);

встановити порядок дій особового складу по сигналу пожежної тривоги.

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника Озброєння
Командування Сил логістики Збройних Сил України
генерал-майор

Юрій МЕЛЬНИК

